

طرح درس نویسی در تربیت بدنی

مؤلفان:

مرتضی خضائی

یاسر صفرزایی

پاییز ۱۳۹۶

انتشارات فراونگ

سرشناسه	: رضائی، مرتضی، ۱۳۷۳ -
عنوان و نام پدیدآور	: طرح درس نویسی در تربیت بدنی / مولفان مرتضی رضائی، یاسر صفرزایی.
مشخصات نشر	: طبس: انتشارات فراوانگ، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۱۰۰ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۵۴۹-۰۲-۴
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: کلاسداری
موضوع	: Classroom management
موضوع	: مدرسه ها - برنامه های بهبود آموزش - معلمان تربیت بدنی
موضوع	: School, improvement programs, teacher physical education
موضوع	: تربیت بدنی
موضوع	: Physical education and training
شناسه افزوده	: رضائی، یاسر، ۱۳۶۹ -
رده بندی کنگره	: LB ۳۰۱۳/۶ ط ۴ ۱۳۹۶
رده بندی دیویی	: ۱۳۴/۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۸۱۰۳۳۵

انتشارات فراوانگ

عنوان: طرح درس نویسی در تربیت بدنی

مولفان: مرتضی رضائی، یاسر صفرزایی

انتشارات: فراوانگ، طبس

طراح جلد: ندا الماسی زاده

ناظر چاپ: سلمان برقی

صفحه آرا: مرتضی رضائی

نویس چاپ: اول/ ۱۳۹۶

چاپ: چاپ دیجیتال ایران

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۵۴۹-۰۲-۴

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

ISBN: 978-600-8549-02-4

آدرس انتشارات: طبس، میدان پنجعلی، خیابان شهید نواب صفوی، انتشارات فراوانگ

تلفن و نمابر: ۰۵۶۳۲۸۳۵۷۰ همراه: ۰۹۱۳۲۵۳۲۳۶۹ Instagram: faravang.pub

همه حقوق و چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است

صفحه

فهرست:

پیش گفتار:	۶
مقدمه:	۸
فصل اول: تدریس و یادگیری	۱۱
فصل دوم: روش های تدریس	۲۱
فصل سوم: مهارت های تدریس	۳۳
فصل چهارم: اهمیت، ضرورت و جایگاه طرح درس	۴۸
فصل پنجم: اجزاء طرح درس	۵۹
منابع و مآخذ:	۷۳
ضمیمه: طرح درس های دانشجویان تربیت بدنی	۷۵

پیش گفتار:

هدف اصلی ما در این کتاب آشنایی دانشجویان و معلمان به ویژه دانشجویان و معلمان تربیت بدنی با طرح درس می باشد و سعی داریم با بیان انواع طرح درس، اجزاء طرح درس، ضرورت های آن و چگونگی تنظیم و نگارش یک طرح درس خوب آن ها را در کارشان یاری رسانیم و همچنین در مرحله بعد با بالا بردن سطح آموزشی کشور به خصوص در زمینه تربیت بدنی و علوم ورزشی به هر چه بیشتر شکوفا شدن استعداد های کودکان این سرزمین یاری رسانیم. در این گفتار تلاش شده تا پس از آشنایی خواننده با نکات اساسی و کلیدی در نوشتن طرح درس به خواننده ی این کتاب کمک شود تا در پایان بتواند به راحتی طرح درسی مناسب با هر مطلب آموزش تهیه و تنظیم نماید، البته توجه به طراحی آموزشی در زمینه مدرسه نیز از جهات مختلفی حائز اهمیت است که تلاش می کنیم در این رابطه نیز با ارائه مطالب مختصر به معلمان عزیز کمک نماییم.

به دلیل عدم آگاهی از اهمیت و کارایی بالای تربیت بدنی و ورزش همگانی در زندگی، به درس تربیت بدنی در مدارس توجه لازم عمل نمی گردد، در این جهت ما تلاش کرده ایم تا با بیان اهمیت و تأثیر بالای طرح درس در کار معلمان تربیت بدنی به جامعه ورزش کشور کمک کنیم تا علاوه بر بالا بردن سطح آمادگی جسمانی دانش آموزان فضای مناسبی برای پیشرفت آن ها تا مرحله ی قهرمانی ایجاد گردد و همچنین درک درستی از آن فعالیت و فواید آن بر بدن ورزشکار ایجاد شود.

در این نوشتار تلاش شده است تا با استفاده از اصول و مبانی طرح درس نویسی به معلمان تربیت بدنی کمک شود تا با نوشتن طرح درس در آموزش رشته های مختلف

طرح درس نویسی در تربیت بدنی

ورزشی به کار خود هویت بخشند و با تربیت ورزشکارانی متعهد و با مهارت بالا در کسب افتخار در میادین ملی و بین‌المللی برای ایران سهمیم باشند.

در پایان از تمام اشکالات و نقایصی که ممکن است در این کتاب وجود داشته باشد، قبلاً عذر خواهی می‌کنیم و از شما خواننده عزیز، خواهش می‌کنیم تا تمامی انتقادات، پیشنهادات و نقطه‌نظرهای خود را از طریق ایمیل Mortezarezaeikahkha73@yahoo.com با ما در میان گذاشته تا بتوانیم، آن‌ها را در چاپ‌ها بعدی در نظر داشته باشیم، پیشاپیش از این همکاری صمیمانه شما تشکر می‌نمایم.

مقدمه:

درس معلم آر بود زمزمه محبتی جمعه به مکتب آورد طفل گریز پای را

سعدی

تجربه در بحث تعلیم و تربیت از ابتدا مورد توجه تمامی جوامع مختلف انسانی بوده است و بشر همواره تلاش کرده است تا بتواند سطح یاددهی- یادگیری و عوامل مؤثر بر آن را ارتقاء دهد. بدین منظور انسان سعی کرده تا همواره با بهره‌گیری از روش‌های متنوع در بهبود سطح آموزش، روش‌های آموزشی گام‌های مؤثری بردارد و فرایند یادگیری را در زمان کوتاه‌تری به نتیجه مطلوب برساند.

در دنیای در حال تغییر کنونی آموزش پرورش در سازمان‌ها و نهادها به دلایل فراوان به عنوان ضرورتی انکار ناپذیر پذیرفته شده است. تغییرات سریع و عمیق علمی سبب شده است که هر از چند گاهی نظریات، فضاها و روش‌های جدیدی وارد عرصه زندگی شود لذا برای ادامه حیات به‌ناچار باید آنان را آموخت و برخی از روش‌ها و سیستم‌های قدیمی را که کارایی ندارند، کنار نهاد. هر چه دانش و مهارت‌های کارکنان با نیازهای جامعه، پیشرفت‌های علمی و تغییرات فن‌آوری، هماهنگی و انطباق بیشتری داشته باشد، درجه اطمینان از موفقیت فرد و سازمان بالاتر می‌رود. معلمان آموزش‌دیده نسبت به معلمانی که از این شاخصه بهره‌مند نیستند به تغییرات محیط اطراف و نیازهای دانش‌آموزان و جامعه آگاهانه‌تر واکنش نشان می‌دهند از آن جا که حیات و ادامه زندگی جامعه تا حدود زیادی به دانش و مهارت معلمان آن بستگی دارد، افراد ماهرتر و آموزش‌دیده‌تر نقش مؤثرتری در کارآمدی آن جامعه خواهند داشت. از طرف دیگر آموزش با افزایش میزان اطلاعات، دانش، مهارت‌ها و قابلیت‌های معلمان، آنان را برای ایفای وظایف و قبول مسئولیت‌های، آماده و مجهزتر می‌کند.

در رابطه با اهمیت آموزش امام صادق(ع) می‌فرمایند: هر کس برای خدا دانش بیاموزد به آن عمل کند و به دیگران آموزش دهد، در ملکوت آسمان‌ها به بزرگی یاد شود و گویند برای خدا آموخت و برای خدا عمل گرد و برای خدا آموزش داد. و هم‌چنین حضرت علی (ع) می‌فرمایند: کاش می‌دانستم کسی که از علم بی‌نصیب ماده چه چیزی به دست آورده است و آن‌کس که از علم بهره‌مند شده چه چیزی به دست نیاورده است.

مطالعات نشان می‌دهد که در گذشته آموزش بیشتر بر محفوظات و حقایق غیرقابل تغییر تأکید داشته است و بر کنجکاوی و تحریک خلاقیت دانش‌آموزان کم‌توجه بوده است، بدیهی است در نتیجه‌ی چنین نظام آموزشی دانش‌آموزی که از حافظه قوی‌تری برخوردار باشد، به موفقیت بیشتری دست خواهد یافت. اگر چه در قرن نوزدهم درستی این نظام آموزشی مورد تردید قرار گرفته است اما همچنان در بسیاری از مناطق جهان به خصوص کشورهای کمتر توسعه‌یافته قابل مشاهده است.

در نظام‌های آموزشی جدید برخلاف نظام‌های آموزشی گذشته بیشترین تأکید بر تربیت دانش‌آموزانی خلاق و نوآور بوده است و معلمین خواسته شده تا با به کار بردن روش‌های جدید و جذاب متناسب با سن این دانش‌آموزان در تسریع این فرایند تلاش کنند. پژوهشگران نتیجه چنین آموزشی را تربیت دانش‌آموزانی دارای استعداد و خلاق پیش‌بینی می‌کنند که به اکتشاف در علوم مختلف و کارآفرین خواهند پرداخت و به پیشرفت جامعه‌ی خود کمک خواهند کرد. روسو^۱ فیلسوف غرب فرانسوی برای اولین بار در کتابی به نام امیل^۲ به آموزش عملی اشاره کرده و تأکید می‌کند که آموزش تنها باید با عمل و آزمایش همراه باشد بلکه دانش‌آموز خود باید این آزمایش‌ها و کارهای عملی را انجام دهد.

در مورد مفهوم اثربخشی آموزش تعریف جامع و مشخصی وجود ندارد زیرا فرایند دستیابی به آن، کار دشواری است. ارزیابی اثربخشی آموزش یعنی اینکه تا حدودی تعیین کنیم آموزش‌های انجام شده تا چه حد به ایجاد مهارت‌های موردنیاز به صورت عملی و

^۱ -Rousseau

^۲ -Emile

کاربردی منجر شده است. ارزیابی اثربخشی آموزشی یعنی تعیین میزان تحقق اهداف آموزشی، تعیین نتایج قابل مشاهده از کارآموزان در اثر آموزش‌های اجراشده، تعیین میزان درست انجام دادن کار که موردنظر آموزش بوده است و تعیین میزان توانایی‌های ایجادشده در اثر آموزش‌ها برای دستیابی به هدف‌ها. در مورد مفهوم اثربخشی آموزش تعریف جامع و مشخصی وجود ندارد زیرا فرایند دستیابی به آن، کار دشواری است. ارزیابی اثربخشی آموزش یعنی اینکه تا حدودی تعیین کنیم آموزش‌های انجام شده تا چه حد به ایجاد مهارت‌های موردنیاز به صورت عملی و کاربردی منجر شده است. ارزیابی اثربخشی آموزش به روش‌های مختلفی انجام می‌شود. تعیین نتایج قابل مشاهده از کارآموزان در اثر آموزش‌های اجراشده، تعیین میزان درست انجام دادن کار که موردنظر آموزش بوده است، و تعیین میزان توانایی‌های ایجادشده در اثر آموزش‌ها برای دستیابی به هدف‌ها.

توجه به این نکته الزامی است که معلم خوب معلمی است که علاوه بر داشتن معلومات کافی نسبت به رشته خود، دارای معلومات کافی نسبت به چگونگی نحوه تدریس، بیان مطالب، برخورد با دانش‌آموزان و بالا بردن سطح یادگیری آن‌ها نیز باشد و همچنین پیوسته به اطلاعات خود بیفزاید. در همه‌های کارآموزی و ضمن خدمت شرکت کرده و نقایص خود را برطرف کند.

آرزوی توفیق روزافزون

مرتضی صائمی - یاسر صفرزایی